

קונטרס

בְּטַחֲוֹן אֲמַתִּי

יְבָאֵר אֶת מַעֲלַת הַבּוֹטָח בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכָל
מַצָּב שָׁרֵק עוֹבֵר עָלָיו הוּא מִתְחַזֵּק וּמְחַזֵּק
מֵעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן.

בְּנוֹי וּמִיָּסֵד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אִוֵּר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תִלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אִוֵּר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נַתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר : אֲשֶׁרִי הָאָדָם
שְׂזוּכָה שְׂיֵהְיָה לוֹ בְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
שְׂיִמָּסוּר אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּעִבּוּרוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְתָמִיד יִחְשַׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַיֵּדַע
שֶׁרַק הוּא יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לְעֲזוֹר, פִּי
הַבְּטָחוֹן זֶה הַשַּׁעַר לְהַצְלָחָה, פִּי כָּל
זְמַן שְׂיֵשׁ לְאָדָם בְּטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
שְׂבּוֹדָאִי לֹא יַעֲזָבֵנוּ, אֲזִי יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ
לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי.

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תתקמג)

קוֹנְטֵרַס

בְּטָחוֹן אֲמַתִּי

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְהַחֲדִיר בְּעֵצְמְכֶם,
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרָטִית, דָּבָר גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נַעֲשֶׂה מֵעֵצְמוֹ,
אֲלֹא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. כְּשֶׁאָדָם מִכְּנִיס בְּעֵצְמוֹ יְדִיעוֹת
אֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵין דָּבָר שֶׁל מִקְרָה, טֹבֵעַ וּמַזָּל, אֲלֹא
הַכֹּל הַשְׁגָּחָה, אֲזִי כָּל חַיֵּיו הוֹלְכִים בְּאִפְּן אַחֵר
לְגַמְרֵי. כִּי בְּאֻמַּת לָמָּה עוֹבְרִים כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוֹת
וְיִסוּרִים עַל בְּנֵי-אָדָם? מִחֲמַת שֶׁהוֹצִיאוּ אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִחַיֵּיהֶם. כִּי אִם אָדָם הָיָה חַי
עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תָּמִיד הָיָה חוֹשֵׁב שֶׁהוּא
יִתְבָּרַךְ נִמְצָא אֹתִי, עִמִּי וְאֶצְלִי, אֵף שֶׁעָשִׂיתִי מֵהַ
שֶׁעָשִׂיתִי, עִם כָּל זֹאת עֲדִין הוּא מְחַיֶּה אוֹתִי, כִּי מִי

הוֹלֵךְ בִּי? מִי מִתְנוּעֵעַ בִּי? מִי מְסַתְפֵּל בִּי? מִי נוֹשֵׁם
 בִּי? מִי מְדַבֵּר בִּי? רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וּבְרָגַע
 שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹצִיא אֶת הַחַיּוֹת מִמְּנִי, אֲזִי
 אֲנִי נִשְׁאָר דּוֹמֵם, חֲתִיכַת אֲדָמָה. בְּשִׁבִיל זֶה אָדָם
 נִקְרָא אָדָם — לְשׁוֹן אֲדָמָה, כִּי אָדָם בְּעֵצְמוֹ בְּלִי
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא כְּלוּם, גּוֹשׁ עֶפְרָה. שְׁזֵה מַה
 שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ר'):
 אָדָם זֶה א' — דָּם; הֵינּוּ הַגּוֹף שֶׁל הָאָדָם זֶה רַמ"ח
 אֵיבָרִים וְשֵׁס"ה גֵּידִים, וְהַדָּם זוֹרֵם וּמְסֻתּוֹבֵב בְּתוֹךְ
 הַגֵּידִים, וְאִם נֶעֱשְׂהָ פָגָם בַּגֵּיד, אֲזִי נֶעֱשְׂהָ חוֹלָה, כִּי
 הַדָּם מִפְּסִיק לְזָרֵם, וְזֶה כָּל הָאָדָם — אֵיבָרִים
 וְגֵידִים. אָבֵל אִם אָדָם מְכַנֵּס אֶת א' — אֱלוֹפוֹ שֶׁל
 עוֹלָם בְּתוֹךְ הַדָּם, נֶעֱשְׂהָ 'אָדָם', לְשׁוֹן "אֲדָמָה
 לְעֵלְיוֹן" (יִשְׁעִיָּה יד, יד), וְנֶעֱשְׂהָ חֵלֶק אֱלוֹק מִמַּעַל.
 וְאִין זֶה פָּשׁוּט כָּלֵל. לְזֹאת, בְּנִי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם
 אָדָם מִחְדִּיר אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ, וְחִי
 רַק עִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי כָּל הַחַיִּים כְּבָר
 הוֹלְכִים בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרִי. וְאַף שְׁעוֹבְרִים עָלָיו
 צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְכָל מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחְלָקוֹת
 וּפְּפוּחִים, כָּל מִינֵי חוֹבוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת, אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ): אִם אָדָם
 יוֹדֵעַ, שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה מִמְּנֵוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא פּוֹנֵה רַק

אליו יתברך, והכל הולך לו כְּכַר בְּנִקְל, אֲפֵלוּ יִסּוּרֵי
הגוף, חס ושלום, שְׁוֹה בָּא מִצַּד הַהִרְכָּבָה, שְׁאָדָם
מִרְכָּב מֵאַרְבָּעָה כַּחוֹת: אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר, וְאִם
נִפְרָדִים הַכַּחוֹת, מִזֶּה אָדָם מִתְחִיל לְהִרְגִישׁ יִסּוּרִים,
יִסּוּרֵי הַגּוּף, וְנֶעֱשֶׂה חוֹלָה, עִם כָּל זֹאת, אִם מִכְּנִיס
אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְיִוָּדַע
שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא פֹה, יְכוּל לְקַבֵּל אֶת הַכֹּל בְּנִקְל.
לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים
לְהִתְחִיל לְחַיּוֹת חַיִּים חֲדָשִׁים, תִּכְנִיסוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַחַיִּים שְׁלָכֶם, וְתִדְעוּ לָכֶם, שֶׁדָּבָר
גָּדוֹל וְדָבָר קָטָן לֹא נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהִשְׁגָּחַת
הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. לָכֵן עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל
צָרְכֵינוּ, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְחַיּוֹת רַק עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאִז כָּל חַיּוֹ, הֵם חַיִּים רוּחָנִיִּים לְגַמְרֵי, וְהוּא
דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְאַמֶּת מֵהוּ עֲנֵשׁ שְׂמֵעַנִּישִׁים אֶת
הָאָדָם? אִם לֹקְחִים מִמֶּנּוּ אֶת הָאֲמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן,
זֶה הָעֲנֵשׁ הַגָּדוֹל בְּיֹתֵר. אָדָם זֶה נֶעֱשֶׂה אָבוּד
בְּחַיִּים. כִּי כָּל זְמַן שֵׁישׁ לְאָדָם אֲמוּנָה בְּבוֹרָא עוֹלָם,
וְהוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ רַק
בְּשִׁבִיל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבוֹטֵחַ בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְיִוָּדַע שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ,
וְהוּא חֹזֵק בְּאֲמוּנָה וּבְטָחוֹן בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

לְאָדָם זֶה אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת דְּבָר,
 הֵיכָן שֶׁהוֹלֵךְ — תָּמִיד מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבֵּר
 אֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל
 אָבִיו, וְהוּא חֹזֵק בְּזֵה. אָדָם זֶה אֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת
 לוֹ דְּבָר, כִּי חַי עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. זֶה נִקְרָא
 חֶסֶד, זֶה נִקְרָא רַחֲמִים, זֶה נִקְרָא טוֹב, זֶה נִקְרָא
 הַשְּׁגָחָה, זֶה נִקְרָא אוֹר. וְלִהְפֹּךְ — אִם אָדָם מוֹצִיא
 אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵהַחַיִּים שְׁלוֹ, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַכֹּל
 מְקַרָּה וּמְזַל וְטַבֵּעַ, זֶה חֲשָׁף, זֶה דִּין, זֶה רַע, זו
 מְרִירוֹת, זֶה דְּכָאוֹן. וְזֶהוּ מֵה שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים לֵא, יז):
 "וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא, הֲלֹא עַל כִּי אֵין אֱלֹהֵי בְּקִרְבִּי,
 מְצֹאֲנִי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה"; כִּי בְּרַגַע שְׁאִין הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בְּקִרְבִּי, מְצֹאֲנִי כָּל הַרְעוֹת וְכָל הַצָּרוֹת,
 אֲשֶׁר בָּאוֹת לְאָדָם רַק מִחֲמַת שֶׁהוֹצִיא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
 מִמֶּנּוּ.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! אִם אַתֶּם רוֹצִים
 לְחַיּוֹת חַיִּים נְעִימִים וּלְהַמְתִּיק מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים,
 הַרְגִּילוּ עֲצֻמְכֶם לְמִשָּׁף עֲצֻמְכֶם רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה גִסְיוֹן קָשָׁה מְאֹד. רַבְנוּ ז"ל אָמַר
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: לֵה, וְרוֹכ): קֹדֶם שֶׁיִּתְגַּלֶּה הָאוֹר
 הָאֱלֹקִי בְּעוֹלָם, שְׁכַלְם יִכִּירוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלוֹי רַב,

יהיה נסיון קשה, מלמעלה ירדו כפירות
 ואפיקורסות, והצדיקים יצטרכו לצעק יומם ולילה
 על אמונה פשוטה, עד שיהיה נחר גרונם, שיוכיחו
 את הבריות להתחזק בו יתברך באמונה פשוטה בו
 יתברך בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל,
 ויחדירו בנו אמונה פשוטה בלי שום ידיעה כלל,
 הינו עד שאין יודעים כלום, אנו רק יודעים
 ומכירים ורוצים את הקדוש-ברוך-הוא בלי שום
 חכמות והשכלות, רק דרך אמונה פשוטה בו
 יתברך. וזה יהיה כל-כך קשה, למה? מפני
 הבחירה והנסיון, הקדוש-ברוך-הוא העלים
 והסתיר אלקותו מן העולם, עד שחושבים שזה
 דבר נפרד, כאלו הקדוש-ברוך-הוא מתחבא באיזה
 עולם מכל העולמות, ואין איש שם על לב, שכל
 מה שאדם רואה, כל אשר שומע, כל מה שנושם
 ומדבר — זה הכל אלקות, כי אין בלעדיו יתברך
 כלל, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם.
 ודבר זה לא יכילהו הרעיון. ואומרים חכמינו
 הקדושים (יומא לח.): אין אדם נוגע במה שמוכן
 לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה, אפלו
 במלא נימא; רואים בני-אדם המפתים — אולי
 זה יקח מהם משהו. אולי ההוא יקח מהם, ומזה

נוֹבְעוֹת כָּל הַמְּרִיבוֹת וְהַמְּחַלְקוֹת, כִּי חוֹשְׁבִים כְּאִלּוּ
 יֵשׁ שְׁלִיטָה בֵּין זֶה לָזֶה, כָּל־כֶּף נִכְנָסוּ בְּטַבַּע, עַד
 שְׁנִדְמָה שְׁזָה תְּלוּי בְּבִנְי־אָדָם, וּמָזָה בָּא, שְׁמַתְקַרְרֹת
 אֶצֶל בְּנֵי־אָדָם הָאֲמוּנָה בְּבוֹרָא עוֹלָם, וְנִחַשְׁךָ לָהֶם
 הָאוֹר אֵין סוּף הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. כְּמוֹ שְׂרַבְנוּ
 ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלג): אֶצֶל
 הַצְּדִיקִים תָּמִיד מְאִיר הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּף־הוּא, כִּי
 הֵם כָּל־כֶּף דְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא, שְׁלֹא
 רוֹאִים כְּלוּם, רַק אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְזֶה (מְשָׁלִי ה, יח):
 "וְאֵרַח צְדִיקִים כְּאוֹר נִגְהַ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נִכוּן
 הַיּוֹם". הַדֶּרֶךְ שֶׁל הַצְּדִיקִים, שְׁמֵאִיר לָהֶם הַמַּחַ
 כְּשֶׁמֶשׁ בְּאֲמֻצַּע הַיּוֹם, כִּי בְּצַהֲרֵי הַיּוֹם הַשֶּׁמֶשׁ
 בּוֹעֶרֶת, וְאֵי אֶפְשָׁר אֶפְלוּ לְהִסְתַּכֵּל בָּהּ מִרְבֵּי אוֹר.
 כֶּף הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים כָּל־כֶּף דְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ־
 בְּרוּף־הוּא בְּשִׁמוֹת וּבִיחֻדִים, שְׁמֵאִיר לָהֶם הַמַּחַ
 בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, שְׁפִשׁוּטֵי עִם אֵין לָהֶם
 הַשְּׂגָה בָּזֶה, בְּשִׁבִיל זֶה מְזַלְזָלִים בַּצְּדִיקִים; כִּי אִם
 הֵינּוּ זוֹכִים לְדַעַת מֵהִי מִדְּרַגַּת הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר הֵם
 דְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּף־הוּא, עַד שְׁמוּכְנִים לְהַשְׁרִיף
 כָּל רְגַע, כָּל דְּקָה וְכָל שְׁנִיָּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הֵינּוּ
 נִזְהָרִים בְּכַבּוּדָם עַד מְאֹד. אֵף אֵין לָנוּ מִשְׁגַּ בְּדַבְרִים
 רוֹחֲנִיִּים כְּאִלּוּ, לִידַע שֶׁהַצְּדִיקִים הֵם לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי

לא בַּזֶּה הָעוֹלָם, וּמָה שְׁאֲנוּ רוֹאִים — זֶה רַק גּוֹף,
כְּמוֹ שְׂרוּאִים בֶּן-אָדָם מְלַבֵּשׁ עִם לְבוּשׁ כְּלִשְׁהוּ,
וְהֵנָּה הַתְּחִפֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁים אַחֲרִים, וְאִז אֵין מִכִּירִים
אוֹתוֹ, כְּמוֹ-כֵן אֵין יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת הַצְּדִיק, כִּי
הַגּוֹף מְכֹסָה אֶת הַנְּשָׂמָה הַגְּדוּלָה שְׁלוֹ, שְׂדִבּוּקָה
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבָטֵל וּמְבַטֵּל לְאֵין סוֹף בְּרוּךְ
הוּא, וּמוֹכֵן וּמְזַמֵּן בְּכָל רְגַע, דְּקָה וּשְׁנֵיָה לְמָסוּר
עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן קלג): לָמָּה אֵינָנוּ מְסַגְּלִים לְרֵאוֹת אֶת
הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כְּפִי מִדְּרַגַּת הַצְּדִיקִים,
אֲשֶׁר זוֹכִים לָזֶה? אֵלָּא בְּשִׁבִיל הַמְּטַבֵּעַ הַקְּטָנָה
הַמְּכֹסָה אֶת הָעַיִן. נוֹתֵן רַבְּנוּ ז"ל דְּגָמָא: יֵשׁ הָרַ
גְּבֵהָ מְאֹד, כְּמָה אֵלֶפֶי מְטָרִים, וְהָעַיִן קְטָנָה מְאֹד,
וְכִיצַד יְכוּלָה לְרֵאוֹת דְּבָר שֶׁהוּא אֵלֶפֶי מְטָרִים
גְּבֵהָ? אֵלָּא יֵשׁ כַּח בְּעַיִן לְצַמְצָם וְלְרֵאוֹת אֶת כָּל
הָהָר. אֲבָל אִם לוֹקְחִים מְטַבֵּעַ קְטָנָה, וְשָׁמַיִם מוּל
הָעַיִן — אֵין רוֹאִים כְּלוּם, הֵינּוּ כְּמוֹ-כֵן כְּשֶׁהַמַּח
שָׁל הָאָדָם תָּמִיד בְּכֶסֶף, בְּמְטַבְּעוֹת, לְרֵאוֹת הֵיכָן
יְכוּלִים לְהַשִּׁיג עוֹד וְעוֹד כֶּסֶף, אֵיךְ יְכוּלִים לְרַמּוֹת
בְּנֵי-אָדָם וּלְהוֹצִיא מֵהֶם כֶּסֶף, כָּל הָרֵאשׁ שְׁלָהֶם
מִנַּח בְּתֵאוֹת מָמוֹן, זֶה נִקְרָא מְטַבֵּעַ קְטָנָה הָעוֹצְרֵת
אֶת הָאוֹר אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. לְכֵן הַצְּדִיקִים

הַקְדוּשִׁים אֵינָם צְרִיכִים כְּסֶף, וְשֵׁלֹא יִרְמוּ אֶתְכֶם, שֶׁהַצְדִּיקִים צְרִיכִים כְּסֶף, כִּי הֵם דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲבָל יֵשׁ 'כְּסֶף' שֶׁהֵם צְרִיכִים אוֹתוֹ מְאֹד, הֵינּוּ "נְכֻסֶף נְכֻסְפֹתִי מְאֹד לְרֹאוֹת בְּתַפְאֶרֶת עֲוֹף" (מִהַפְּיוּט 'יָדִיד נִפְשׁ'), יֵשׁ לָהֶם כְּסוּפִין לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינָם צְרִיכִים מָמוֹן גִּשְׁמִי, וְאִם יֵשׁ לָהֶם כְּסֶף — מְחַלְקִים אוֹתוֹ תַּכְף-וּמְדָד לְעַנְיִים. אֵינן לָנוּ מִשְׁגַּח מַה זֶה צְדִיק, שֶׁדְּבוֹק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֶצְלוֹ מְאִיר הָאוֹר אֵינן סוּף. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרָּב לְצְדִיק בְּזֶה, שֶׁמְאִיר גַּם בּוֹ אֱלֻקוֹת, מְחַדֵּיר גַּם בּוֹ אֲמוּנָה וּבְטָחוֹן, שֶׁיִּמְסֹר גַּם הוּא אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ; כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל אֲמוּנָה וּבְטָחוֹן, אֲלָא כְּשִׁזּוֹכִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל הַצְדִּיק הַדְּבוֹק בְּחַי הַחַיִּים. אֲבָל יֵשׁ מְנִיעָה גְדוֹלָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, שֶׁאָמַר, אוֹי וְאָבוֹי, כִּי הָעוֹלָם מְלֵא מְאוּרוֹת וְסוּדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, אֵךְ הֵיךְ הַקְטַנָּה עוֹמְדָת לְפָנַי הָעֵינַיִם וּמַעֲכָבֶת לְרֹאוֹתָם (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן שָׁם). הַצְדִּיק מְגַלֶּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַצְדִּיק מוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַצְדִּיק מְתִיב וּמְחַזֵּק וּמְשַׁמֵּחַ אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְקַרְבֵם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְקַרֵּב אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

אֲלֵיהֶם, רוֹצֵה שְׂיַחֲיוּ חַיִּים טוֹבִים וְנֹעִימִים, רוֹצֵה שְׂיִרְגִּישׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִיוֹק כְּמוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, וּמִי מְעַכֵּב? הַיָּד הַקְּטָנָה. בָּאִיט אֲנָשִׁים עִם יָד קְטָנָה, וְעוֹשִׂים תְּנוּעָה עִם הַיָּד: "אָה, זֶה כְּלוּם!" מְטִים בְּיָדָם הַקְּטָנָה עַל הַצְּדִיק, שָׁזֶה מְאוּמָה, זֶה סֶתֶם דְּבוּרִים, וְאָדָם טָפֵשׁ — הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם, וּמְמִילָא נִשְׁאָר בַּחוּץ.

לְכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ מָה לְפָנֵיכֶם, אֵל אֵילוֹ מְדַרְגּוֹת אַתֶּם יְכוּלִים לְהַגִּיעַ, אִם תִּזְכּוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֶת, הַמְּגַלֶּה אֶת הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. אֲבָל עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי זֶה לְעַמַּת זֶה עוֹמֵד הַסֵּמ"ף-מ"ם, לוֹחֵם בַּצְּדִיק, מְעַלִּים וּמְסִתִּיר אֶת הַצְּדִיק. כְּמוֹ שְׂרָאִינוֹ אֶצֶל מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ, שְׂגָלָה וּפְרָסָם אֶת אֱמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְכָל הָעוֹלָם כָּלוֹ, וְהַחֲדִיר בָּעַם: "אֲתָה הָרֵאתָ לְדַעַת, כִּי הַיְ"ה הוּא אֱלֹקִים אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה); נִגְדוּ קָם בְּלַעַם הַרְשָׁע, וְלָחֵם מְלַחֶמֶת חֲרָמָה. אוֹמֵר רַבֵּנוֹ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן נו): כְּמוֹ שֶׁבְּקִדְשָׁה יֵשׁ צְדִיק גָּדוֹל, הַדְּבוּק בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וּמְגַלֶּה וּמְפָרְסָם אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּדִיוֹק נִגְדוּ מְעַמִּידִים אֶחָד שְׂמַדְבֵּר

עָלְיוּ כָּל דְּבַר אָסוּר: לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת.
 וּמִסְבִּיר רַבֵּנוּ ו"ל: מֹשֶׁה רַבֵּנוּ גָּלָה אֶת הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְנִגְדָהוּ קָם בְּלָעָם, וְגַם הוּא אָמַר תּוֹרָה.
 וּתְתַאֲרוּ לְעַצְמְכֶם, אִיזוֹ 'תּוֹרָה' בְּלָעָם אָמַר, וְכֵלֶם
 נִמְשְׁכוּ אַחֲרָיו, וְכֹךְ הוֹלֵךְ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר; מִחֵד גִּיסָא
 הַקְּדוּשָׁה מִתְגַּבְּרַת, מְגַלָּה וּמְפַרְסְמַת אֶת הַקְּדוּשָׁה-
 בְּרוּךְ-הוּא, אֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְאִידָךְ גִּיסָא,
 מִתְפַּשְׁטוֹת הַסְּטָרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת, הַהֶעֱלָמוֹת
 וְהַהֶסְתְּרוֹת, בְּלָעָם וְתַלְמִידָיו, שְׂגַם הֵם מִתְלַבְּשִׁים
 בְּפִסּוּקִים וּבְמֵאמָרִים, פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וּמֵאמָרֵי חו"ל
 לְזַבֵּל שְׁלָהֶם, לְכַפִּירוֹת שְׁלָהֶם, וּמִסְכַּנִּים בְּנֵי-אָדָם,
 אֵינָם יוֹדְעִים לְמִי לְהֶאֱמִין. וְעַל זֶה צְרִיכִים רַחֲמִים
 רַבִּים וְעֲצוּמִים, לֹא לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, כִּי זֶה
 הַנַּסְיוֹן הַקָּשֶׁה בְּיוֹתֵר לְאָדָם, שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי אֵל מִי
 לְמִשְׁךְ עַצְמוֹ, וְאַחַר מִי לְהִמְשֵׁךְ. מֵצִד אֶחָד הַנְּשַׁמָּה
 נִמְשָׁכֶת רַק אֶל הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל מֵצִד שְׁנֵי הַגּוּף נִמְשָׁךְ
 רַק אֶל הַטְּמָאָה וְהַהֶעֱלָם וְהַהֶסְתֵּר.

וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים, רְאוּ מָה לְפָנֵיכֶם!
 רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, שְׂשׂוּם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר
 אֶתְכֶם, אֲפִלוּ בַּמְצָבִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר, תְּתַחַזְקוּ
 בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכֹךְ אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (מְנַחֵת כַּט:): כָּל הַתּוֹלָה בְּטָחוֹנוֹ
 בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָרִי לוֹ מַחְסֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא. מִי שְׂמוּסֵר אֶת בְּטָחוֹנוֹ רַק אֵלָיו
 יִתְבַּרֵךְ, זֶה מֵגֵן בְּעֵדוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. כִּי
 אֵין עוֹד דָּבָר שְׂעוֹזֵר לְאָדָם כְּמוֹ שְׂבוֹטֵחַ בַּבוּרָא
 יִתְבַּרֵךְ שְׂמוֹ, וְלֹא בְּבִשָּׁר וְדָם, בְּשִׁבִיל זֶה הַנְּבִיא
 אוֹמֵר (יִרְמְיָה יז, ה): "אֲרוּר הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם,
 וְשֵׁם בְּשָׂר מִבְּטָחוֹ"; הֵינּוּ שֶׁהַנְּבִיא מְקַלֵּל אֶת הָאָדָם
 הַבוֹטֵחַ בַּזּוּלָתוֹ. וְזֹאת עֲלֵיכֶם לְזִכֹּר הֵיטֵב הֵיטֵב, בְּנֵי
 וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אָסוּר לְבְטַח בְּבֶן-אָדָם, בֶּן-אָדָם
 יִפִּיל וְיִרְמַס אֶתְכֶם הָרֵאשׁוֹן, אֵין דָּבָר כְּזֶה לְבְטַח
 בְּבִשָּׁר וְדָם! דָּוִד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים קיח, ט): "אֵל
 תִּבְטַחוּ בְּנֹדִיבִים, בְּבֶן-אָדָם שְׂאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה";
 אֵינְנוּ יְכוּלִים לְעֹזֵר לְעֹצְמוֹ, וְכִיצַד יַעֲזֹר לָכֶם?! לָמָּה
 שְׂתַּהַיֵּינָה לָכֶם אֲכֻזָּבוֹת בְּחַיִּים?! לָמָּה תַּהְיוּ
 שְׂבוּרִים וְרִצּוּצִים שְׂבְטַחְתֶּם בְּבִשָּׁר וְדָם, וּלְבִסוּף
 הַשְּׁלִיף אֶתְכֶם וּבַעַט בָּכֶם?! עֲלֵיכֶם לְזִכֹּר, אֲשֶׁר
 "אֲרוּר הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם", אוֹי לוֹ לְאָדָם
 הַבוֹטֵחַ בַּזּוּלָתוֹ. בְּנֵי-אָדָם חַיִּים עִם אֵינְטֵרְסִים
 אִישִׁיִּים, כְּנֹנוֹת עֲצָמִיּוֹת, וְאֵל יִרְמוּ אֶתְכֶם, אֵין כְּדָאֵי
 לְבְטַח בְּשׂוֹם בְּרִיָּה שְׂבְּעוֹלָם, כִּי אָדָם לֹא יַעֲזֹר לָכֶם
 וְלֹא רוּצָה לְעֹזֵר לָכֶם, הַיּוֹם הוּא כָּאֵן וּלְמָחָר בְּקָבֵר,

וְאִף שְׁמִבְטִיחַ לָכֶם עֲזָרְתּוֹ, בְּזֶה הוּא כְּבֹר שְׁקָרָן,
אֲלֵא אִם יֵשׁ לְבַטַח צְרִיכִים לְבַטַח רַק בְּהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. וּכְשֶׁאָדָם חֵי בְּתַחוּשָׁה כְּזוֹ, שְׁבוּטַח רַק
בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִף שֶׁהוּא הֵכִי גְרוּעַ, הֵכִי רָשָׁע,
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצִילוֹ וְעוֹזְרוֹ. דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר
(תְּהִלִּים ל"ב, י'): "רַבִּים מִכְּאוֹבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוּטַח בֵּה'
חֶסֶד יִסּוּבְכֶנּוּ"; אֹמְרִים עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
(מִדְרַשׁ תְּהִלִּים ל"ב), רָשָׁע שֶׁחָטָא וְעוֹבְרִים עָלָיו הַרְבֵּה
מִכְּאוֹבִים, הַרְבֵּה צָרוֹת וַיִּסּוּרִים, עִם כָּל זֹאת הוּא
מִתְגַּבֵּר וּבּוּטַח בֵּה', אֲנִי — "חֶסֶד יִסּוּבְכֶנּוּ", עַד
כִּדִּי כִּף גְּדֻלָּה רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל הַבּוּטַח בֵּה',
שֶׁאִף אָדָם רָשָׁע מְרָשָׁע עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה,
עִם כָּל זֹאת אִם יֵשׁ לוֹ בְּטָחוֹן בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
זֶה מוֹרָה שְׁלֵא חָטָא לְהַכְעִיס, חַס וְשָׁלוֹם, לֹא חָטָא
בְּמִזִּיד, אֲלֵא יֵצְרוּ הַתְּגַבֵּר עָלָיו, כִּי הִרְאָהּ! שְׁבוּטַח
בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִז נִמְשָׁךְ עָלָיו חֶסֶד. וְלִכְּנֹ,
בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִף שֶׁעָבַר עֲלֵיכֶם מֵהַשְׁעָבַר,
חָטָאתֶם וַעֲשִׂיתֶם כָּל הָרָע בְּעֵינַי ה', בְּרָגַע שֶׁתַּחֲזְרוּ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם:
"מִהַיּוֹם וְהִלָּאָה אֲנִי מִשְׁתַּנֶּה, מִהַיּוֹם וְהִלָּאָה אֲנִי
שׁוֹמֵר שֶׁבֶת וְלֹא מִחֻלָּלוֹ, מִהַיּוֹם וְהִלָּאָה אֲנִי אוֹכֵל
רַק כֶּשֶׁר, אֲנִי הוֹלֵךְ בְּצַנִּיעוֹת, מִנִּיחַ תְּפִלִּין, וְשֵׁם

מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתִי, וּבֹטֵחַ בַּה' ", אֲפִלוּ הֵייתֶם
רְשָׁעִים, חֵס וְשְׁלוֹם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמְּשִׁיךְ
עֲלֵיכֶם חֶסֶד.

לְזוֹאת, בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ מָה לְפָנֵיכֶם,
הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתִּפְקְחוּ אֶת עֵינֵיכֶם לְרֵאוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאַצְּלָנוּ. לָמָּה
נִחֲיָה בְּאַשְׁלִיּוֹת, כָּאֵלּוּ יֵשׁ פֹּה טֹבֵעַ מִקָּרָה וּמִזָּל?!
אֲשֶׁר זֶה מָה שֶׁעוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ.
שׁוֹמְעִים אֶת הַחֲדָשׁוֹת, קוֹרְאִים אֶת הַחֲדָשׁוֹת, מָה
שֶׁעֲתוֹנָאֵי זֶה כָּתַב, אוֹ שֶׁדָּרַן זֶה אָמַר, וְאִין אִישׁ שָׁם
עַל לֵב, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם יֵשׁ חֲדָשׁוֹת, בְּכָל שָׁעָה
וְשָׁעָה יֵשׁ חֲדָשׁוֹת, וְשׁוֹכְחִים שֶׁהַכֹּל יִשָּׁן, הַכֹּל
דְּמִיוֹנוֹת. מָה זֶה חֲדָשׁ? הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲדָשׁ,
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדָּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בְּכָל יוֹם, בְּכָל
שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ. הָאֵר"י הַקְדוּשׁ אֹמֵר (עַץ חַיִּים, שְׁעַר
א'): בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגְעַ מְשַׁתַּנֵּים כָּל
פְּרָצוֹף הָעוֹלָמוֹת. וְכֵן כָּתוּב בְּתַקוּנַי-זֶהָר: לְבוֹשִׁין
דְּלְבִישׁ בְּרַמְשָׁא לָא לְבִישׁ בְּצַפְרָא, לְבוֹשִׁין דְּלְבִישׁ
בְּצַפְרָא לָא לְבִישׁ בְּרַמְשָׁא, הַלְבוּשִׁים שֶׁהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לּוֹבֵשׁ בְּבִקְרָא לָא לּוֹבֵשׁ בְּלִילָה,
וּלְבוּשִׁים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לּוֹבֵשׁ בְּלִילָה לָא

לוֹבְשָׁם בַּבֶּקֶר; הֵינּוּ, כְּבִיכּוֹל, הוּא יִתְבַּרֵךְ מִלְּבִישׁ
 עֲצָמוֹ בְּכָל מִיַּי לְבוּשִׁים, וְקוֹרָא לְאָדָם לְהִתְקַרֵּב
 אֵלָיו, אֲבָל אָדָם אֵינּוּ מְסַגֵּל לְהִבִּין אֵיךְ בְּכָל דְּבַר
 גָּנוּז וְטָמוֹן הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, לְכֵן כָּלֵם רְצִים
 אַחַר הַדְּמִיוֹנוֹת. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִימָן כה), שֶׁהַמְדָּמָה שֶׁל הָאָדָם הוֹרֵג אוֹתוֹ
 לְגַמְרֵי. בֶּן-אָדָם צָרִיךְ לְשַׁבֵּר אֶת הַדְּמִיוֹן, אֶת
 הַמְדָּמָה, וְלַצָּאת וְלָבוֹא אֶל הַשֶּׁכֶל. שׁוֹמְעִים חֲדָשׁוֹת
 בְּכָל יוֹם, מְפִלוֹנֵי זֶה אוֹ אַחֵר, קוֹרְאִים סְפוּרִים
 עֲסִיסִים, אֲשֶׁר כָּל פֶּתַח הַמְצִיא בְּדְמִיוֹנוֹ הַפּוֹרָה,
 כְּדֵי לְמַשֵּׁךְ אֶת הַקּוֹרְאִים, וְאֵין יוֹדְעִים אֶת מַה
 שֶׁאוֹמֵר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ (מְשָׁלִי כא, א): "פִּלְגֵי מַיִם לֵב
 מֶלֶךְ בְּיַד הַגִּזְ"ה, כָּל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ" וְגו'. הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם וְלֹא בְּשָׂר וְדָם,
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחְלִיט מַה יִּהְיֶה, אֵף אֶחָד לֹא
 חָלַם אֶתְמוֹל מַה יִּהְיֶה הַיּוֹם, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ חוֹלֵם
 הַיּוֹם מַה יִּהְיֶה מָחָר, וְכֵן הוֹלֵךְ מִיּוֹם לְיוֹם, מַשְׁעָה
 לְשָׁעָה, מֵרַגַע לְרַגַע. בְּמָקוֹם לְהוֹצִיא אֶת הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא מִהַחַיִּים שְׁלוֹ, שְׂאֵז חַיִּים עִם פְּחָדִים,
 וְתוֹלִים בְּטָחוֹנָם בְּבִשְׂר וְדָם, וְאַחֲרֵיכֵן יֵשׁ לוֹ
 אֲכַזְבוֹת מְרוֹת, יוֹתֵר טוֹב לְבַטַח רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
 וְלֹהֲכַנִּיסוֹ בַּחַיִּים שְׁלוֹ. לְמַסַּר נַפְשׁוֹ רַק בְּשִׁבְלֵוֹ

יִתְבַּרְךָ, וְלֹא לְרָצוֹת שׁוֹם רָצוֹן אַחַר מִבְּלֵי רָצוֹנוֹ
 יִתְבַּרְךָ. לָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי
 בְּרָכוֹת כ, א): "אֵל יְהִי הַפָּסוּק הַזֶּה זֶז מִפִּיךָ, אֲשֶׁרִי
 אָדָם בּוֹטֵחַ בְּךָ". אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְבַטֵּחַ רַק בְּרַבּוֹן
 עוֹלָמִים, כִּי רַק הוּא יִתְבַּרְךָ יְכוּל לַעְזֹר לוֹ.

וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אָנֹכִי יוֹדֵעַ שֶׁעָבְרוּ
 עֲלֵיכֶם בַּחַיִּים פָּכָר הַרְבֵּה מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים, הַרְבֵּה
 אֲכֻזָּבוֹת, בְּטַחְתֶּם בְּבְנֵי-אָדָם, חֲשַׁבְתֶּם שְׁבְנֵי-אָדָם
 יַעֲזְרוּ לָכֶם, וְאֲכֻזְבוּ אֶתְכֶם, וְאֲנִי מִבְּטִיחְכֶם
 שֶׁאֲכֻזְבוּ אֶתְכֶם לְעֵתִיד, לָכֵן אֵל תְּבַטְחוּ בְּבֶן-אָדָם
 שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה, הוּא בְּעֶצְמוֹ אֵינוֹ יְכוּל לַעְזֹר
 לְעֶצְמוֹ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה יְהִי עִמוֹ, וְאֵיךְ יְכוּל לַעְזֹר
 לְאַחֵרִים?! אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי
 בְּרָכוֹת, פָּרָק ט'): מִלֶּךְ בָּשָׂר וְדָם אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ
 אֵלָיו, צָרִיכִים לְקַבֵּעַ תּוֹר מֵרֵאשׁ, לְפַעֲמִים שָׁנָה,
 לְפַעֲמִים חֲצִי שָׁנָה, וְאָדָם מְחַפֵּה בְּסִבְלָנוֹת, עַד
 שֶׁתֵּהָא לוֹ זְכוּת לְהַפְּנֵס אֶל הַמֶּלֶךְ, סוֹפֵר אֶת הַיָּמִים,
 הַשְּׁבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים, עַד שֶׁהִגִּיעַ הַיּוֹם בּוֹ נִקְבַּע
 תּוֹרוֹ לְהַפְּנֵס אֶל הַמֶּלֶךְ, וּלְבַקֵּשׁ כָּל אֲשֶׁר רוּצָה, וְאִז
 הוּא הַמְּאֻשָּׁר בְּיֹתֵר, מִלְּבִישׁ עֶצְמוֹ בַּחֲלִיפָה חֲדִישָׁה
 וּמִהַדְרַת וַיְקַרְתִּית, וְהוֹלֵךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד

ארמון המלך, והנה לפתע פתאם מודיעים לו:
 היום אין קבלת קהל, היום המלך חולה. והוא
 טוען: היום התור שלי, אני מחכה כבר חצי שנה,
 אבל אומרים לו: ומה נעשה?! המלך חולה, אינו
 יכול לקבל, ואפילו ילדיו אינם יכולים להפגס,
 אפילו משרתיו וכו' וכו'. ואם נניח, אומרים חכמינו
 הקדושים, שכן הכניסו אותך, וראיתך את המלך,
 ודברת עמו, ובקשת ממנו מה שאתה צריך, והוא
 עכשו במצב-רוח לא טוב, ואומר: לאו! אינני
 רוצה לתן לך, צא מכאן תכף-ומיד. אתה יוצא
 אבל וחסוי ראש, שבור כחרס הנשבר, ובוכה:
 בזבזתי חצי שנה, חכיתי למלך, נדחפתי בין אלפי
 אנשים וכו' וכו', ובקשתי, בקשתי, וכעס עלי
 וגרשני וכו' וכו'. מסיימים חכמינו הקדושים: לא
 כן מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, עליו
 נאמר (דברים ד, ז): "כי מי גוי גדול אשר לו אלהים
 קרובים אליו, פי הוי"ה אלהינו בכל קראינו
 אליו"; אומרים על זה חכמינו הקדושים (ילקוט
 דברים): בכל לשון ולשון שאדם קורא את הקדוש-
 ברוך-הוא — מיד הוא נענה. אדם אינו צריך
 לעשות תור להפגס אל הקדוש-ברוך-הוא, אדם
 אינו צריך לקשט את עצמו, רק צריך להפגס

לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, לְבֵית־הַמִּדְרָשׁ, לִילָךְ אֶל קַבְרוֹת
 הַצַּדִּיקִים, אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְלִפְתָּח אֶת פִּי וּלְבַקֵּשׁ
 מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל צָרְכִי, וְלֹא יִזוּז מִשָּׁם, עַד שֶׁיִּקְבַּל
 אֶת אֲשֶׁר מִבְּקֶשׁ, וְאִם לִפְעָמִים אֹרֶךְ זְמַן, אֲזִי לֹא
 יִתְיַאֵשׁ מִן הַרְחָמִים, כְּמֵאמָרָם ז"ל (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה
 ב', סִימָן י'): יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית לְמִ' יוֹם וַיֵּשׁ לְכ' יוֹם,
 לְג' יָמִים, לְיוֹם אֶחָד, וַיֵּשׁ תְּפִלָּה שְׁעֵד שְׁלֹא יִתְפַּלֵּל
 אוֹתָהּ מִפִּי, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲנֶהוּ; כִּי יֵשׁ
 תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית בְּרֵגַע, יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית בְּשָׁעָה, יֵשׁ
 תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית בְּיוֹם, יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית בְּחֹדֶשׁ, יֵשׁ
 תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית בְּשָׁנָה, יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁנַעֲנִית בְּשָׁנִים,
 וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עו), זֶה
 מַעֲלַת הַבִּטְחוֹן; אִם אָדָם מוֹסֵר נַפְשׁוֹ לְגַמְרֵי
 לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וַיִּוְדַע: "אֵין לִי בְּזֵה הָעוֹלָם
 אֶף אֶחָד, רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא! וְאֲנִי בּוֹטֵחַ רַק
 בּוֹ, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל רַק אֵלָיו, אֲזִי מַה שְּׂאֲנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל
 בְּעוֹד שָׁנָה, אוֹ בְּעוֹד חֹדֶשׁ, אוֹ בְּעוֹד שָׁבוּעַ, אֲנִי
 מְקַבֵּל כְּבָר". אֲשֶׁר זֶה מַה שְּׂאֲנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם
 שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים (תְּהִלִּים קמ"ה, טו): "עֵינֵי כָל אֱלֹהִים
 יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נּוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ". מַה זֶה
 בְּעֵתוֹ? אֲנִי נִמְצָא עִתָּהּ בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְצָרִיךְ
 לִישׁוּעָה, וְאֲנִי בּוֹטֵחַ בְּהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲזִי אִם

הבטחון שלו בטחון אמת, שבוטח רק בו יתברך, אזי כל אשר שואלת נפשו — מקבל. לכן אומרים חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא כח): בדורות הללו, שאין להם לא מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-הוא: רבון העולמים, לא תבזה עליה; דוד המלך היה הסמל של עם ישראל, ומדוד המלך יצא הגואל צדק, שהוא ילמד את עם ישראל איך להתפלל אליו יתברך. כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), שהמשיח יכניס בבני-אדם את הענין של תפלה, יגלה לכלם את אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין לשום אדם אף אחד בעולם רק הקדוש-ברוך-הוא, לכן אומר הנביא (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך לכל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'"; כי תתגלה אז אמתת מציאותו יתברך, עד שאדם ידע שאין לו אף אחד רק הקדוש-ברוך-הוא. לכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג): למה נקרא משיח? על-שם משיח אלמים; הינו אם אין אדם מכיר שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתו, עמו ואצלו, לא ידבר אליו, ואז הוא בחינת אלם, אבל ברגע שמכיר שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, אז

מִתְחִיל לְשִׁיחַ וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. לָכֵן מְשִׁיחַ נִקְרָא
עַל־שֵׁם מְשִׁיחַ אֱלֹמִים. וְכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁהַצְּדִיק מְגַלֶּה לְאָדָם,
שְׂיִזְכֹּר שֵׁשׁ אֱלֻקִּים בְּעוֹלָם, וְהוּא מוֹרִיד אֶת
הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, הוּא מְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם מִהַשְּׁנָה, כִּי
עַד כֹּה הָיוּ שְׂרוּיִים בַּשְּׁנָה, לָכֵן אֵינָם מְדַבְּרִים אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ. כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר הַתַּנָּא (תְּרוּמוֹת, פָּרָק ב'): סֵתָם
חֲרַשׁ — אֵינּוּ שׁוֹמְעִים וְאֵינּוּ מְדַבְּרִים; הֵינּוּ מֵאַחֵר
שְׂאִין שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל הַצְּדִיק הַמְּגַלֶּה אֶת הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ־הוּא, לָכֵן אֵין מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ לְבִטְחֵי רַק
בְּהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ־הוּא, וְלֹא בְּבִשְׂרָ וְדָם, וְאִז לֹא
תִּהְיֶינָה לָכֶם שׁוֹם אַכְזָבוֹת בְּתַיִם. וְדַבֵּר זֶה זְכוּרוֹ
הַיָּטֵב, כִּי רַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ יוֹלִיךְ אֶתְכֶם אֶל הַדְּרֹךְ
הַנְּכוֹנָה; כִּי כֵן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (דְּבָרִים
רַבָּה ה, ט): כָּל מִי שֶׁבוֹטֵחַ בְּהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ־הוּא, זוֹכֵה
לְהִיּוֹת כִּיּוֹצֵא בּוֹ, אֲבָל כָּל מִי שֶׁבוֹטֵחַ בְּעַבּוּדָה זָרָה,
נִתְחַיֵּב לְהִיּוֹת כִּיּוֹצֵא בּוֹ. כִּי הַכֹּל תָּלוּי כְּפִי מַדַּת
הַבִּטְחוֹן שְׁלוֹ, אִם אָדָם בּוֹטֵחַ רַק בַּבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ
שְׁמוֹ, וּמוֹסֵר נַפְשׁוֹ רַק בַּשְּׂבִילוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיוֹדֵעַ שֶׁרַק
הוּא יִתְבַּרֵּךְ פֹּה, וְרַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ מִנְּהִיג אֶת הָעוֹלָם,

אֲזִי נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנַעֲשֶׂה
 כִּיּוֹצֵא בּוֹ, אֲבָל אִם אָדָם מִפְרִיד עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרֵךְ, שְׁזֶה עֲבוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים י"א,
 טז): "וְסִרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים"; בְּרַגַע
 שְׁפָרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּבָר עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה,
 וְנַעֲשִׂים כִּיּוֹצֵא בּוֹ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סב);
 הֵינּוּ שְׂאֲדָם חוֹשֵׁב כְּאִלוֹ הַמְּמַשְׁלָה תְּלוּיָה בְיַדִּי
 אָדָם, שׁוֹכַח שֵׁשׁ פֶּה כַח עֲלִיּוֹן, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מְמַנֶּה אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, יִשְׁנֶם הַרְבֵּה שְׁנוּיִים
 בַּחַיִּים, וְיִהְיוּ הַרְבֵּה שְׁנוּיִים בַּחַיִּים, וְלִכְן עָלִינוּ רַק
 לְבָרוּחַ אֵל הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְלִהְאֲמִין רַק בּוֹ.
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת נח.): אֶפְלוּ רִישׁ
 גִּרְגִיתָא מִן שְׁמַיָא מִנּוּ לִיָּה; אֶפְלוּ זֶה שְׁמִמְנָה עַל
 הַבְּיּוֹבִים, גַּם הוּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ מְמַנֶּה; עַד כְּדֵי כֶּף
 גְּדָלָה הַשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרָטִית. וְלִכְן לֹא בַחֲנָם אוֹמֵר דָּוִד
 הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קיח, ט): "טוֹב לַחֲסוֹת בַּהֲנוּיָ"ה מִבְּטַח
 בְּאָדָם, טוֹב לַחֲסוֹת בַּהֲנוּיָ"ה מִבְּטַח בְּנַדִּיבִים", יוֹתֵר
 טוֹב לְבְטַח בּוֹ יִתְבָּרֵךְ מִלְּבְטַח בְּבֶן-אָדָם, בֶּן אָדָם
 לֹא יַעֲזוֹר לָךְ, אֶלָּא רַק יֵאֲכֹזֵב אוֹתְךָ, נְדִיב רַק יְגַרֵם
 לָךְ אֲכֹזְבוֹת עֲמֻקּוֹת. אִם אַתָּה זְקוּק לְמַשְׁהוֹ, לָךְ
 וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל צְרֻכֶיךָ. וְדַבֵּר זֶה צְרִיכִים

לְחַנּוּךְ אֶת הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, שְׂאִין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם
 אַף אֶחָד, רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ! וְכִךְ
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרָכוֹת ס.): פַּעַם הָלַךְ
 הַלֵּל הַזֶּקֶן בַּדֶּרֶךְ, וְשָׁמַע קוֹל צְוָחָה בְּעִיר, אָמַר:
 מִבְּטַח אֲנִי שְׂאִין זֶה בְּתוֹךְ בֵּיתִי, וְעָלִיו הַכָּתוּב
 אוֹמֵר (תְּהִלִּים קיב, ז): "מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא, נְכוּן
 לְבוֹ בְּטַח בֵּה"'. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה, מֵהֵיכֵן הִיָּה הַלֵּל
 בְּטוֹחַ שְׂאִין זֶה מִבֵּיתוֹ? הָלַךְ בְּרָחוּב וְשָׁמַע קוֹל
 צְוָחָה, שְׁצוּעֵקִים: הִצִּילוֹ, הִצִּילוֹ, עֲזְרוּ נָא עֲזְרוּ!
 וְהוּא בְּטוֹחַ שְׂאִין זֶה מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ? אֵלֶּא הַלֵּל הַזֶּקֶן
 לְמַד אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, שְׂאֵם אַתֶּם צְרִיכִים עֲזָרָה, אֵל
 תִּצְעֲקוּ לְבְנֵי-אָדָם, אֲשֶׁר אֵינָם יְכוּלִים לְעֲזֹר לָכֶם,
 וְאֵל תַּחֲיוּ בְּאֲשֻׁלְיוֹת, אֵלֶּא תִצְעֲקוּ רַק אֶל הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר רַק הוּא בִּיכָלְתוֹ לְעֲזֹר.

לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִבֵּה הַתַּחֲזָקוּ
 בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְרַק זֶה אֲשֶׁר יַעֲזֹר לָכֶם
 בַּחַיִּים לְדַלֵּג עַל כָּל הַמְּהֻמּוֹרוֹת וְהַתְּהַפּוּכוֹת; כִּי
 אֵין אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁלֹּא יַעֲבְרוּ עָלָיו מִשְׁבָּרִים,
 לְכָל אֶחָד יִשְׁנֵם נִסְיוֹנוֹתָיו הַקָּשִׁים וְהַמְּרִים, וְעַל-כֵּן
 הִבֵּה נִשְׁמַע לְשׁוֹעֵת עָנִי, הִבֵּה נִטָּה אֶזֶן קִשְׁבָּת
 לְאָדָם מִמְּרָר, הִבֵּה נִשְׁתַּדֵּל לְעֲזֹר לְזוּלָת! וּבְזָכוֹת

זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע בְּקוֹלֵנוּ, וַיַּעֲזֹר לָנוּ, כִּי
 כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה יב:): בְּמִדָּה
 שְׂאֵדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ; וְהַחֲכָם מְכַל
 הָאָדָם אוֹמֵר (מְשָׁלִי כ"א, יג): "אֵיטֵם אָזְנוֹ מוֹעֶקֶת דָּל,
 גַּם הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה"; אִם בָּא עָנִי וּמִבְּקֵשׁ
 מִמֶּךָ, תֵּן לוֹ, כִּי אִם לֹא תִתֵּן, אֲזִי יִגִּיעַ הַיּוֹם, שְׂאֵתָה
 תִּצְטָרֵךְ וּתִבְקֵשׁ וְלֹא תִקְבֹּל! וְלָמָּה אָדָם מוֹנֵעַ אֶת
 עֲצָמוֹ מִלַּעֲזֹר לַזּוֹלָת? כִּי הוּא מִפֶּחַד שְׂאֵם יִתֵּן
 לַזּוֹלָת, אֲזִי לוֹ לֹא יִהְיֶה! וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (כְּתוּבוֹת סח.): כָּל הַמַּעֲלִים עֵינַי מִן הַצְּדָקָה,
 כִּאֲלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה; כִּי בָזָה מְרֹאֶה שְׂאִין לוֹ
 בְּטַחוֹן בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל מֶה שְׂקִיבֵל אֶת
 הַכֶּסֶף, זֶה הָיָה רַק בְּהַשְׁגָּחָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא
 יִתְבָּרֵךְ יִתֵּן לָךְ עוֹד וְעוֹד, וְלָכֵן אִם אָדָם רוֹצֵה
 לַזְכוּת לְבְטַחוֹן — שְׂיִרְבֶּה בְּצְדָקָה. לְזֹאת, תָּמִיד
 תִּרְגְּלוּ עֲצָמְכֶם, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! כְּשָׁבָא עָנִי
 לְפֶתַח בֵּיתְכֶם, אֵל תִּשְׁלַחוּהוּ בְיָדַיִם רִיקוֹת, וְאֵל
 תֹּאמְרוּ שְׂאִין לָכֶם, אֲלֹא תִקְבְּלוּ אוֹתוֹ בְּסִבְר פָּנִים
 יְפוֹת, וְתִתְּנוּ אֶפְלוֹ מִשְׁהוּ, כְּפִי יְכַלְתְּכֶם, וּבָזָה
 שְׂאֵתֶם נוֹתְנִים לְעָנִי, בָּזָה נְבִיטֵת הָאֱמוּנָה וְהַבְטָחוֹן
 שְׁלָכֶם בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה מְרֹאֶה שְׂאֵתֶם
 בּוֹטְחִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אִם אַתֶּם שׁוֹלְחִים אֶת הַיָּד

אוּ הַבַּת: "לֵךְ תֹּאמַר לְעַנִּי, אָבִיא אוֹ אִמָּא לֹא נִמְצְאִים", אַתֶּם גּוֹרְמִים, שֶׁבֶר מִיָּנֵן, בְּבֵית הַזֶּה לֹא יִהְיֶה אָבִיא אוֹ אִמָּא. לְזֹאת, בְּנֵי וּבָנוּתֵי הַיְקָרִים! לְזָכוֹת לְאִמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְזָכוֹת לְבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, תְּלוּי כְּפִי רַבּוּי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתָנִים. לְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַחוּמָא מִשְׁפָּטִים טו): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: נִפְשׁוּ שֶׁל עַנִּי הִיְתָה מִפְּרֻכָּסֵת לְצֵאת מִן הָרָעַב וְנִתְּתָ לּוֹ פְּרֻנְסָה וְהִחַיֵּיתָ אוֹתוֹ, חַיֵּיךְ שְׂאֲנִי מִחֲזִיר לְךָ נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ, לְמַחֵר בְּנֶךְ אוֹ בַתְּךָ בָּאִים לְיַדֵי חֲלִי וּמִיתָה, וְאִזְכֹּר לָהֶם הַמְצָוָה שְׁעֲשִׂיתָ עִם הָעַנִּי, וּמְצִיל אֲנִי אוֹתָם; כָּל-כֶּף חֲשׂוּבָה אֶצֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צְדָקָה שְׁנוֹתָנִים!

לְזֹאת, בְּנֵי וּבָנוּתֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הֵיטֵב, אֲשֶׁר אֵין לָכֶם בְּזֶה הָעוֹלָם אֵף אֶחָד רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ זֶה רַק אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְהַחֲדָשׁוֹת זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּמְצָא וְאֵין בְּלִעְדָּיו נִמְצָא, וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רִגַע מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה אֶת הַבְּרִיאָה, וְעֲלִינוּ לְפִתּוֹחַ פִּינוּ וּלְדַבֵּר אִלָּיו, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וּלְבַקֵּשׁ כָּל צְרֻכֵינוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא לְבַטֵּחַ בְּשׁוֹם כָּשֶׁר

וְדָם, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִהְיֶינָה לָכֶם אֲכֻזָּבוֹת. כִּי סִתְּמִם
 בְּנֵי-אָדָם הֵם רְשָׁעִים וְאֲכֻזָּרִיִּים, וְלֹא אֲכַפֵּת לָהֶם
 מִהֲזוּלַת כָּלֵל. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אַתֶּם
 תִּרְאוּ לַעֲשׂוֹת רַק טוֹבוֹת, תִּרְבוּ בְצַדִּיקָה, תַּעֲזְרוּ לְכָל
 מִי שֶׁבָּא לְבַקֵּשׁ עֲזַרְתְּכֶם, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר
 לָכֶם שִׁיתֵן לָכֶם שִׁפְעַת כָּפוֹל, וְיִהְיֶה לָכֶם תָּמִיד לְתַתּוֹ,
 וְאַף פַּעַם לֹא תִצְטָרְכוּ לְיַדֵּי מִתְנַת בְּשָׂר וְדָם, וְלֹא
 לְטוֹבוֹתֵיכֶם, אֲדִרְבָּה, אַתֶּם תַּחֲיוּ רַק עִם הַקְדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, תִּדְבְּרוּ רַק עִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְתִפְרָסְמוּ רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאַז תִּרְאוּ אֵיךְ
 יִתְחַיֵּל לְהֵאִיר מַחְכְּמֵיכֶם בְּהֵאֲרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹתָהּ. וְזֶה
 יִהְיֶה הַגְּלוּי שֶׁיִּגְלֶה מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׂאֲנוּ מְחַכְּמֵי
 בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע, שְׂיָבוֹא וְיִגְאָלֵנוּ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָמִים, שִׁבַּח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

תְּפִלָּה נִוְרָאָה וְנִפְלְאָה

מֵהַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
 "לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת"

תְּפִלָּה קְלוּז

הַמְדַבֶּרֶת מִמַּעַלֵּת הַבִּטְחוֹן

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם רַחֵם עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי וְעֲזָרְנִי
 וְהַצִּילֵנִי מִכָּל מִיַּי חַלְאִים, וּבִפְרָט מֵחֲלֵי
 הָרָאָה שֶׁהִיא עֵקֶר חַיּוֹת הָאָדָם וְקִיּוֹם הַמּוֹחַ
 וְהַשֵּׁכֶל. עֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי שְׂתַחֲוֶה הָרָאָה תְּמִיד
 בְּשִׁלְמוֹת אֶצְלִי וְיִרְחַפוּ פְּנֵי הָרָאָה עַל הַלֵּב
 תְּמִיד לְהַשְׁקִיט וּלְכַבּוֹת חַמוּם וְתִבְעֶרֶת הַלֵּב
 שֶׁלֹּא יִבְעִיר וְלֹא יוֹקִיד אֶת כָּל הַגּוֹף חָם וְשָׁלוֹם,
 וְיִתְקַיֵּם בְּכַנְפֵי הָרָאָה, "וְחָיו הַכְּרוֹבִים שׁוֹרְשֵׁי
 כְּנָפִים עַל הַכַּפְרֹת" כִּפְרֹתָא דְלִבָּא. אָבִי אָב
 הַרְחֵמוּ, חֲמַל עָלַי מִמַּעַתָּה, וְלִמְדֵנִי עֲצָה וְתַחֲבוּלָה
 בְּכָל עֵת אִיךָ לְהַתְנַהֵג מִמַּעַתָּה, בְּאִפְסוֹן שְׂאוּכַל
 לְכַבּוֹת וְלְהַשְׁקִיט וּלְזַפֵּךְ תִּבְעֶרֶת הַדְּמִים הַרְעִים
 וְהַעֲבוּרִים שֶׁלֹּא יִבְעֶרוּ יוֹתֵר מִחֲמַדָּה לֹא לְיָמִין

וְלֹא לְשִׂמְאֵל, וְלִסְנֵן וְלִזְפָּךְ הַדְּמִים מִהַשְּׁמָרִים
 וּמִרְבוֹי הָעֵבִירוֹת שְׂבָחָם, בְּאִפְּן שְׁלֹא אוֹסִיף
 לְחַשֵּׁב שׁוּם מִחֲשָׁבָה רָעָה וְלֹא יוֹסִיף [וְלֹא אָנִיחַ]
 עוֹד הָאֵשׁ הָרַע לְבָעַר בִּי כָּלֵל. וְלֹא אֲשַׁרְף וְלֹא
 אוֹקִיד עוֹד אֶת הַלְּחֻלּוּחִית שְׂבִי עַל יְדֵי רְבוֹי
 הַתְּאוֹת, רַק אֶת־רַחֵק בְּאַמֶּת מִכָּל הַתְּאוֹת רָעוֹת
 וּבְכָרֵט מִתְּאוֹת הַמְּשֻׁגָּל. וְלֹא אֲבַלְבֵּל אֶת הַדַּעְתִּי
 עוֹד, רַק אֲזַכֶּה לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם קֹדֶשֶׁת הַכִּנְפֵי
 רָאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוֹחַנִיּוֹת שִׁירְחֶפּוּ וַיִּנְשָׁבוּ עַל
 הַלֵּב, וַיִּכְבּוּ וַיִּשְׁקִיטוּ אֶת תְּבַעֲרַת חֲמוּם הַלֵּב,
 בְּאִפְּן שְׁיִתְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת כָּל הַלְּחֻלּוּחִית
 וְהַשְּׂמִנוּנִית שְׂבָגוּפִי וַיַּעֲלֶה כָּל הַלְּחֻלּוּחִית
 וְהַשְּׂמִנוּנִית לְמַחֵי בְּקֹדֶשֶׁה וּבְטַהֲרָה. וְעַל יָדָם
 יֵאִיר הַמַּח בְּאוֹר גָּדוֹל, וַיְהִיָּה מַחֵי וְשִׁכְלִי וְדָ
 וְצַח, וּמֵאִיר בְּאוֹר גָּדוֹל תְּמִיד, "בְּחֻכְמָה
 וּבְתִבּוֹנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה" בְּמְלָאכַת
 הַקֹּדֶשׁ. הוֹלֵךְ וְאוֹר בְּהֶאֱרָה יִתְרָה בְּכָל פַּעַם
 לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה בְּקֹדֶשֶׁה וּבְטַהֲרָה גְּדוֹלָה בְּאַמֶּת
 וּבְאַמוּנָה.

מִלֵּא רַחֲמִים חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, חָנּוּן מֵאֲתֶךָ וְזַבְנִי
שִׁיחִיָּה שְׂכָלִי וְדַעַתִּי בְּשִׁלְמוֹת, בְּאֶפֶן
שְׂאֻזָּכָה לְבִטְחוֹן שָׁלֵם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאֻזָּכָה
לְבִטָּח בְּךָ תָּמִיד שְׂאֲתָה תִּפְרַנְסֵנִי וְתַכְלֵלְנִי
וְתִתֶּן לִי פֶל מִחֶסֶדֶי תָּמִיד, וְאֶת־חֲזֵק בְּבִטְחוֹן
בְּכָל עֵת יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְאֶהְיֶה בְּטוֹחַ בְּחֶסֶדֶךָ
שְׂתוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל מָה שְׂאֲנִי צָרִיךְ לְחַוֵּשׁ
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת בְּגוֹף וְנַפְשׁ וּמָמוֹן, וְלֹא
אֶפְל מִן הַבִּטְחוֹן לְעוֹלָם וְלֹא יוֹכֵלוּ רַבּוּי עוֹנוֹתַי
הָעֲצוּמִים לְבַלְבֵּל הַבִּטְחוֹן שְׁלִי חֵם וְשָׁלוֹם, רַק
אֻזָּכָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּכָל מָה
שִׁיַּעֲבֹר עָלַי לְבִטָּח בְּךָ תָּמִיד בְּאַמְתִּי, עַד אֵין סוּף
וְעַד אֵין תַּכְלִית. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "בְּטָחוֹ בִּיהוָה
עַד־י עַד, כִּי בִּיהוָה יְהוָה צוּר עוֹלָמִים". וְאֶהְיֶה
בְּטוֹחַ בְּעֵצָם חֶסֶדֶךָ וְרַחֲמֶיךָ אֲשֶׁר אֵינָם פְּלִים
וְאֵינָם תַּמִּים לְעוֹלָם, כִּי לֹא כַּחֲטָאֵי תַעֲשֶׂה לִּי
חֲלִילָה, וְלֹא כְּעוֹנוֹתַי תִּגְמַל עָלַי. רַק תַּעֲשֶׂה
בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ הַמְרַבִּים וְהָעֲצוּמִים, בְּדַרְכֵי חֶסֶדֶיךָ
הַיְשָׁנִים וְהַחֲדָשִׁים שְׂאֲתָה מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל

עַתּוֹ וּבְכָל שָׁעָה, וְתַתֵּן לִי כָּל פְּרִנָּתַי וְכָל פְּרִנַּת
 אַנְשֵׁי בֵּיתִי וְכָל הַתְּלוּיִם בִּי וְכָל הַצְּטֻרְכוֹתַי
 בְּהִרְחֹבָה גְּדוֹלָה קִדְּם שְׁנֵצְטֵרֶךְ לָהֶם. וְתַעֲזֹרֵנִי
 וְתוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל עֵת בְּכָל מָה שְׂאֵנִי צָרִיךְ לְהוֹשִׁיעַ,
 וְתִזְכְּנֵנִי עַל יְדֵי הַתְּחִינּוֹת הַבְּטַחֲוֹן לְהִרְבּוֹת
 בְּצַדִּיקָה בְּכָל עֵת. וְלֹא אֶחְשֹׁב מִיּוֹם לְחִבְרוֹ כְּלָל,
 רַק כָּל מָה שֶׁתִּשְׁפִּיעַ לִי בְּכָל יוֹם אֶפְיֹר לְצַדִּיקָה
 לְעֲנִיִּים הַגּוֹנִים שְׁתִּזְמִין לִי בְּרַחֲמֶיךָ. וְאַזְכֶּה
 לְהַחֲזִיק יְרֵאֵי יְהוָה בְּאַמֶּת הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָתְךָ
 וּבְמִצְוֹתֶיךָ בְּאַמֶּת, לְהַחֲזִיקֶם וּלְתַמְכֶם וּלְהַסְפִּיקֶם
 כָּל מַחְסוֹרָם אֲשֶׁר יִחְסַר לָהֶם. וְלֹא יִבְלַל אוֹתִי
 מִזֶּה שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, רַק אֶתְחִיזֶךָ תָּמִיד
 לְהִרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה לְעֲנִיִּים הַגּוֹנִים, וּלְפִיֹּר מִמּוֹן
 הִרְבָּה עַל כָּל צָרָכֵי מִצְוָה וְתִלְמוּד תּוֹרָה, בְּפִרְט
 עַל כָּל דָּבָר שֶׁהוּא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת. וְאַהֲיָה
 חֲזָק בְּבְטַחֲוֹן בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
 שְׂאֵתָה תִּגְמַר בְּעַדִּי לְטוֹבָה תָּמִיד וְלֹא תִעֲזֹב
 אוֹתִי לְעוֹלָם. וַיְקִיֵּם בִּי מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "בְּרוּךְ
 הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מְבַטַּחוֹ":

מִלֵּא רַחֲמִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשָׂר וְרוּחַ,
 אֲמַצְנִי וְחִזְקֵנִי בְּבִטְחֹן שָׁלֵם בְּכָל יְעַת,
 בְּאִפֵּן שְׂאֵזְפָה לְהִרְבּוֹת בְּצִדְקָה לְעֲנִיִּים הַגּוֹנִים,
 וְלִהְתְּחַזֵּק בְּכָל עוֹז וְתַעֲצוּמוֹת בְּכָל עֶסְקִי מִצָּוָה
 וְזִכּוֹת הַרְבִּים, כְּרִצוֹנְךָ וְכִרְצוֹן צַדִּיקֶיךָ
 הָאֱמֶתִיִּים. וְאֵזְפָה עַל יְדֵי הַצְּדָקָה לְהַשְׁלִים הַדְּבוּר
 דְּקִדְשָׁה בְּשִׁלְמוֹת. וְאֵזְפָה לְעֲשׂוֹת מִכָּל הַקּוֹלוֹת
 וְהַצְּפֻצוּפִים דְּבוּרִים שְׁלֵמִים. וְאֶעֱלֶה מִהֲרָה מִגִּדְרֵךְ
 בְּהִמָּה לְגִדְרֵךְ הָאָדָם בְּתַכְלִית הַשְׁלֵמוֹת.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַשֵּׁם פֶּה לְאָדָם, זַפְנִי לְהַשְׁלִים
 שְׂכָלִי בְּתַכְלִית הַשְׁלֵמוֹת. וְעַל יְדֵי זֶה
 אֵזְפָה לְבִטְחֹן שָׁלֵם, וְלִהְרַבּוֹת בְּצִדְקָה לְעֲנִיִּים
 הַגּוֹנִים, עַד שְׂאֵזְפָה לְשִׁלְמוֹת הַדְּבוּר, וְלְעֲשׂוֹת
 מִכָּל הַקּוֹלוֹת וְהַשִּׁירוֹת וְהַצְּפֻצוּפִים דְּבוּרִים
 שְׁלֵמִים קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים. וַיַּעֲלוּ דְבוּרֵנוּ לְנַחַת
 וְלִרְצוֹן לְפָנֶי כִּסֵּא כְבוֹדְךָ, וְתִמְלֵא כָּל מִשְׁאֲלוֹת
 לְבַנּוֹ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים מְהֵרָה. וְאֵזְפָה לְקַיֵּם מִקְרָא
 שְׁפֵתֹי: "בְּטַח בִּיהוָה וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכֵן אֶרֶץ
 וְרַעַה אֲמוֹנָה" וְנֹאמַר: "גּוֹל עַל יְהוָה דְּרַכְךָ וּבְטַח

עָלִיו וְהוּא יַעֲשֶׂה, וְהוֹצִיא כְּאוֹר צְדָקָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ
 בְּצַהָרִים". אֲבָטַח בִּיהוָה וְאֶשְׁעַן בַּאלֹהֵי שְׁלֹא
 יַחְסֹר לִי עַל יְדֵי הַצְּדָקָה כֹּלֵל, רַק אֲדַרְבֵּא בְּגִלְלֵי
 הַדְּבָר הַזֶּה יְבָרְכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכֹל מַעֲשֵׂינֵנוּ
 וּבְכֹל מִשְׁלַח יְדֵינוּ. וְאֶזְכֶּה לְפִזֹּר לְצְדָקָה בְּשֵׁתֵי
 יְדַיִם כְּמוֹ שְׂפָתַי: "פִּזֹּר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים, צְדָקָתוֹ
 עֹמֶדֶת לְעַד, קִרְנוֹ תָרוּם בְּכָבוֹד. יְהוָה צְבָאוֹת
 עֲמָנוּ מִשָּׁגֵב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה. יְהוָה צְבָאוֹת
 אֲשֵׁרֵי אָדָם בֵּטַח בָּךְ. יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
 בְּיוֹם קָרְאֵנוּ". חָנֵּנוּ וְעֲנֵנוּ וְשִׁמְעֵ תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי
 אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.
 כָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: